

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Ομολογιακά δάνεια, τιτλοποίηση απαιτήσεων και απαιτήσεων από ακίνητα και άλλες συναφείς διατάξεις».

1.- Με το φερόμενο για ψήφιση νοχ. τροποποιείται εκτενώς και συμπληρώνεται συστηματικά το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο περί ομολογιακών δανείων. Το υφιστάμενο καθεστώς ρυθμιζόταν ιδίως από τις διατάξεις των άρθρων 3α επ. του κ. ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών, οι οποίες τροποποιούνται πλέον με το άρθρο 15 νοχ. ώστε να ανταποκρίνονται προς τις νέες ρυθμίσεις και τις σύγχρονες δυνατότητες.

Ειδικότερα, το Κεφάλαιο Α' (άρθρ. 1-5) νοχ. διαλαμβάνει, κατά τον τίτλο του, διατάξεις γενικής εφαρμογής, δηλαδή διατάξεις που μπορούν να τύχουν εφαρμογής επί των πάσης φύσεως ομολογιακών δανείων.

Στο Κεφάλαιο Β' (άρθρ. 6-9) νοχ., ρυθμίζονται ειδικότερες μορφές ομολογιακών δανείων, όπως το κοινό ομολογιακό δάνειο (άρθρ. 6 νοχ.), το ομολογιακό δάνειο με ανταλλάξιμες ομολογίες (άρθρ. 7 νοχ.), μορφή ομολογιακού δανείου που εισάγεται για πρώτη φορά με το εξεταζόμενο νοχ., το ομολογιακό δάνειο με μετατρέψιμες ομολογίες (άρθρ. 8 νοχ.) και το ομολογιακό δάνειο με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη (άρθρ. 9 νοχ.).

Το Κεφάλαιο Γ' (άρθρ. 10-16) νοχ., περιέχει διατάξεις που αναφέρονται στην τιτλοποίηση απαιτήσεων (άρθρ. 10 και 11 νοχ.), αλλά και διατάξεις που αναφέρονται στη δυνατότητα εξασφάλισης των απαιτήσεων από ομολογιακά δάνεια, γενικότερα (άρθρ. 12 νοχ.), στη φορολογική μεταχείριση των ομολογιακών δανείων (άρθρ. 14 νοχ.), αλλά και στον συμψηφισμό απαιτήσεων επί πτωχεύσεως ή άλλης αναλόγου διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου και του λεγομένου «πολυμερούς και εκκαθαριστικού» συμψηφισμού, γνωστού ως netting (άρθρ. 16 νοχ.).

Όπως προαναφέρθηκε, με το άρθρο 15 νοχ. επιφέρονται οι απαραίτητες τροποποιήσεις σειράς διατάξεων του κ.ν. 2190/1920.

2

Από συστηματικής απόψεως, οι διατάξεις περί τιτλοποίησης απαιτήσεων (άρθρ. 10 και 11 νσχ.) θα έπρεπε ενδεχομένως να αποτελέσουν ιδιαίτερο κεφάλαιο του νσχ. και οι διατάξεις περί συμψηφισμού του άρθρου 16 νσχ. να ενταχθούν στο τελευταίο κεφάλαιο του νσχ., το οποίο περιλαμβάνει τις «άλλες διατάξεις» αυτού.

Το φερόμενο για ψήφιση νσχ. συνοδεύεται από εκτενή και ενδελεχή αιτιολογική έκθεση, η οποία πραγματεύεται διεξοδικά τόσο τις οικονομικές όσο και τις νομικές διαστάσεις κάθε μιας από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

2. - Κατά το άρθρο 10 νσχ. : «21. Η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων οφειλετών κατά το μέτρο που είναι αναγκαία για τους σκοπούς τιτλοποίησης απαιτήσεων κατά τον νόμο αυτό γίνεται σύμφωνα με τον ν. 2472/1997 (ΦΕΚ 50 Α) , και δεν προϋποθέτει προηγούμενη άδεια της Αρχής του ν. 2472/1997 ή συναίνεση του οφειλέτη.

22. Ο μεταβιβάζων μπορεί να δίνει προς την εταιρεία ειδικού σκοπού κάθε στοιχείο ή δεδομένο σχετικό με τις απαιτήσεις και τους αντίστοιχους οφειλέτες. Το ίδιο ισχύει και για την εταιρεία ειδικού σκοπού έναντι των ομολογιούχων ή των εκπροσώπων τους, καθώς και των προσώπων που μετέχουν στις διαδικασίες που προβλέπονται από το νόμο αυτό.»

Σημειώνεται επίσης ότι κατά τη διάταξη της παρ. 8 του ίδιου άρθρου 10 νσχ., « Η σύμβαση μεταβίβασης των τιτλοποιουμένων απαιτήσεων... κατισχύει των συμφωνιών μεταξύ μεταβιβάζοντος και τρίτων περί ανεκχωρήτου των μεταξύ τους απαιτήσεων.»

Κατά την αιτιολογική έκθεση, στο σημείο αυτό, «Η παρεχόμενη.. στην παράγραφο 21 δυνατότητα να γίνεται επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων χωρίς την προηγούμενη άδεια του οφειλέτη διευκολύνει το έργο της εταιρείας ειδικού σκοπού δηλαδή την έκδοση ομολογιών μέσω της τιτλοποίησης απαιτήσεων, διότι θα ήταν πρακτικά αδύνατο να ληφθεί εκ των προτέρων η άδεια των μεταβιβαζομένων οφειλετών λόγω του τεραστίου κατά κανόνα αριθμού τους, παράλληλα όμως η ευχέρεια αυτή που παρέχεται με το σχέδιο νόμου δεν είναι αντίθετη με τις διατάξεις του ν. 2472/1997 και ιδίως με τις εξαιρέσεις από τη λήψη άδειας που προβλέπονται στο άρθρο 5 και ιδίως αυτών των παρ. 2(β) και (ε). Είναι προφανές ότι η επεξεργασία είναι αναγκαία τόσο για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της εταιρείας ειδικού σκοπού που έχει από το νόμο ως εκδότρια κινητών αξιών, αλλά για την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει με την τιτλοποίηση των μεταβιβαζομένων σε αυτή απαιτήσεων.»

Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 2472/1997 «επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του». Η επεξεργασία των δεδομένων αυτών χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου επιτρέπεται κατ' εξαί-

ρηση, όταν, μεταξύ άλλων « Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρεώσεως του υπεύθυνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από το νόμο» (περίπτωση (β) της παρ. 2 του άρθρου 5 ν. 2472/1997) ή όταν η «επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέρχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών.» (περίπτωση (ε) της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 2472/1997).

Με βάση τα παραπάνω, θα έπρεπε ίσως να εξηγεί ο νομοθέτης αν η παρεχόμενη από το άρθρο 10 παρ. 21 ν.σ. ευχέρεια εμπίπτει ερμηνευτικά στην εμβέλεια της περίπτωσης (β) της παρ. 2 του άρθρου 5 ν. 2472/1997. Ούτε μπορεί να θεωρηθεί ότι η ευχέρεια εξυπηρετεί, άνευ ετέρου, «προφανώς» υπέρτερο συμφέρον του υπεύθυνου επεξεργασίας κατά την έννοια της περίπτωσης (ε) της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 2472/1997. Αν δε ληφθεί υπόψη η διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 10 ν.σ., μπορεί ίσως να υποστηριχθεί ότι θα υπάρξουν περιπτώσεις κατά τις οποίες η επεξεργασία θα λάβει χώρα όχι μόνον χωρίς την συγκατάθεση του υποκειμένου, αλλά και παρά την εικαζόμενη αντίθεσή του (όταν, π.χ., ο οφειλέτης θα έχει κατ' αρχήν συμφωνήσει το ανεκχώρητο της απαιτήσεως), δεδομένου μάλιστα ότι «Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει.» (άρθρο 9 Α.Σ.)

Αθήνα, 26 Μαΐου 2003

Ο εισηγητής

Ξενοφών Ι. Παπαρρηγόπουλος

Προϊστάμενος του Τμήματος Ευρωπαϊκών Μελετών

της Β' Δ/σης Επιστημονικών Μελετών

Ο προϊστάμενος της Β' Διεύθυνσης

Επιστημονικών Μελετών

Αστέρης Πλιάκος

Αναπληρωτής Καθηγητής

Οικονομικού Παν/μίου Αθηνών

Για το Επιστημονικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Καθηγητής Κώστας Μαυριάς